

Proiect de lege asupra educației copiilor cu nevoi speciale

Preambul

Educatia in acest moment a devenit o problema globala din cauza dinamizarii schimbarilor in mediul social-economic. Aparitia Internetului, imigrarea tot mai accentuata a fortei de munca, criza financiar-economica, problemele generate de incalzirea globala, etc sunt doar cateva exemple de factori care cer schimbarea paradigmei educationale si centrarea acestuia pe dezvoltarea capacitatilor specifice a fiecarui copil.

Aceasta masura cu grad inalt de complexitate si cerand eforturi financiare semnificative este capabila sa produca excedent financiar atat prin eliminarea sau atenuarea factorilor de ris, exemplu a delicventei juvenile, cat si prin imbunatatirea calitatii fortei de munca, imbunatatirea integrarii pe piata muncii, sau dezvoltarea pietei muncii prin inventivitate, creativitate, motivatie pozitiva, spirit colaborativ si participativ, implicare sociala, respectul fata de calitatea lucrului bine facut, toate orientari ale noii paradigme educationale.

Desi acest proiect e adreseaza copiilor cu nevoi speciale de educatie de aceste principii vor profita toti copiii si tinerii prin transferarea experientelor pozitive, a programelor validate si a datelor obtinute in educatia pentru fiecare copil. Respectul individualitatii si a exceptionalitatii trebuie sa devina dimensiunea sociala si morala pe care trebuie sa se cladeasca comunitatea educativa.

Nu stim inca exact cat de mare este grupul tinta a copiilor cu exceptionalitati. Estimările pe care le avem insa arata ca peste 20% dintre elevi nu mai sunt cuprinsi in invatamantul liceal si profesional, ca peste 50% dintre elevii de clasa a IX-a sunt analfabeti functional (PISA), ceea ce releva necesitatea absoluta de considerare a nevoilor speciale de educatie a acestor copii. Cum grupul tinta cuprinde peste 60% din totalul elevilor, la acesta adaugandu-se copiii ce nu sunt inscriși in scoala, aproximativ 10%, copiii supradotati si talentati, aproximativ 2-4 %, copiii cu diverse tipuri de handicap, aproximativ 4% si alte grupuri de copii cu exceptionalitati, ajungem la concluzia ca educatia inclusivă a copiilor cu nevoi speciale de educatie are un grup tinta de peste 75% din numarul total de copii. In aceste conditii lipsa unui astfel de sistem de educatie inclusivă devine nerentabil, oricat de mari ar fi costurile implementarii sistemului. La o populatie de absolventi cu risc de esec pe piata muncii ce depaseste 75% din numarul total de copii educatia inclusivă pe directiile de abilitate a fiecarui copil devine solutia problemei. Tinand seama ca peste 50% din copiii supradotati sau talentati ascund supradotarea sau talentul (underground) sau obtin rezultate slabe la invatatura (underachievers) programele educative si curricula trebuie sa tina cont de stilurile lor de invatare, de domeniile lor de performare.

Indiferent daca insuccesul scolar se datoreaza segregarii culturale, a saraciei, a izolarii geografice, a handicapului, a starii precare sociale, a adversitatii mediului social sau a altor cauze, problema trebuie rezolvata pentru a avea pe viitor o forta de munca profesionalizata, participativa, morala, toleranta si eficienta.

Art.1 definirea categoriilor C.E.S. In categoria copiilor cu nevoi speciale (exceptionalitati) se incadreaza copiii supradotati si/sau talentati, copiii cu handicap senzorial, fizic sau mental, copiii cu handicap geografic, cultural, social sau economic, copiii de migranti sau emigranti, alte categorii ce au nevoie sa beneficieze de programe specializate de educatie care sa suplimenteze sau sa inlocuiasca educatia de baza

[Declarația Universală a Drepturilor Omului proclama Dreptul fiecărui copil la

educație. Acest drept a fost cu reafirmat și întărit de Declarația Mondială asupra Educației pentru Toți.]

Art 2. Orice persoană cu nevoi speciale are dreptul de a-și exprima opțiunea în legătura cu propria educație, atâta timp cât acest lucru este cu adevărat posibil. Părinții au dreptul implicit de a fi consultați asupra formei de educație pe care o consideră cea mai potrivită pentru proprii copii, în conformitate cu necesitățile, circumstanțele și aspirațiile acestora. [Pe de altă parte educația copiilor cu nevoi speciale de educație conduce la costuri mult mai mici decât lipsa lor de educație. Repartizarea fondurilor educației pe categoriile de copii va duce atât la eficientizarea cheltuirii de fonduri în ridicarea calitativă a educației, cât și la generarea de programe concrete aplicabile și în învățământul de masă. Luând în considerare impactul economic global a acestei educații educația copiilor cu nevoi speciale este morală, rentabilă economic și stimulativă pentru echilibrul social.]

.[În multe țări ale lumii acești copii reprezintă un procent semnificativ sau chiar majoritatea. Unele categorii de copii cu excepționalități reprezintă pe curba Gauss a distribuției populației un număr relativ redus, alții reprezintă un număr relativ mare atunci când excepționalitățile au fost datorate unor cauze externe lor (copiii de imigranți, copii străzii, copiii din orfelinate, copii cu handicap social, economic sau cultural, copiii din familii destrămate, etc).

În cazul copiilor supradotați deși procentajul acestora este redus, valoarea potențialului lor personal pentru piața muncii este foarte ridicată, motiv pentru care trebuie să li se acorde o atenție specială în procesul educativ.]

art 2 se poate suprima, prevederea există în legea 84 și respectiv 448.

~~Art. 2 Școlile trebuie să includă în procesul de învățământ toți copiii, indiferent de condițiile fizice, intelectuale, sociale, emoționale, lingvistice sau de altă natură ale acestora. Acestea trebuie să includă în egală măsură copiii cu handicap și pe cei supradotați, copiii străzii și pe cei încadrați în muncă, copiii aparținând populației locuind în zone greu accesibile sau ducând o viață nomadă, copiii aparținând minorităților lingvistice, etnice sau culturale, precum și copiii provenind din alte zone sau grupuri dezavantajate sau marginalizate, sau din sistemul de protecție specială. Aceste cerințe creează o mare varietate de probleme sistemelor școlare. [În contextul acestor Principii-cadru, termenul “educație specială” se referă la toți acei copii și tineri a căror cerințe sunt generate de incapacitate sau dificultăți la învățare. Mulți copii suferă de pe urma dificultăților la învățare și de aici decurgând cerințe pentru o educație specială într-o perioadă a educației lor școlare.]~~

Sistemele de educație oficiale și școlile trebuie să găsească metode de a educa cu succes toți copiii, inclusiv cei care suferă de dificultăți și incapacități grave. Există un consens tot mai evident că tinerii și copiii cu cerințe speciale trebuie incluși în facilitățile educaționale destinate majorității, atunci când nu sunt ei majoritatea. Aceasta a condus la conceptual de școala inclusivă. Problema principală care preocupă școala inclusivă este aceea a pedagogiei “centrate asupra copilului”, capabile să ofere succesul în educarea tuturor copiilor, inclusiv a acelor cu grave dificultăți și incapacitate. Meritul unor astfel de școli constă nu numai în capacitatea de a furniza prin programe specializate o educație de calitate pentru toți copiii, înființarea acestora este un pas important în tendința de schimbare a atitudinilor discriminatorii, în crearea de comunități primitive, și în construirea unei societăți inclusive.

O schimbare în perspectivă socială este imperativă. Prea mult timp problema persoanelor cu handicap sau alte exceptionalități s-a confruntat cu o societate “generatoare de incapacitate”, care s-a concentrat mai mult asupra deficiențelor decât asupra potențialului.

~~Art. 4—Educația specială încorporează principiile dovedite ca universal valabile ale unei pedagogii sănătoase, de pe urma căreia toți copiii ar avea de profitat. Ea presupune ca diferențele dintre oameni sunt normale și că învățământul trebuie adaptat la cerințele copilului, mai curând decât copilul programat să se adapteze la aserțiunile prefabricate în legătură cu drumul și natura învățământului. O pedagogie “centrată asupra copilului” este benefică pentru toți cei care studiază și ca o consecință firească, întregii societăți. Experiența a demonstrat că se pot reduce simțitor abandonul școlar și repetenția, care sunt apanajul multor sisteme educaționale, și în același timp să se obțină un nivel școlar general mai ridicat.~~

~~O pedagogie “centrată asupra copilului” poate ajuta la evitarea unei risipiri a resurselor și a atâtor speranțe sfârșimate care constituie de multe ori urmările unui sistem educativ de slabă calitate și a unei mentalități despre educație de tipul “aceeași măsură se potrivește pentru toți”. Școlile care respectă principiul “concentrării asupra copilului” sunt, în plus, laboratoarele în care se pregătește viitoarea societate “centrată asupra individului”, și care respectă atât diferențele dintre oameni, cât și demnitatea tuturor ființelor umane.~~

~~Art. 5 **Cuantificarea evoluției didactice a educabililor se realizează prin sistemul creditelor transferabile** Pentru a realiza aceste deziderate se vor crea trasee individualizate de educație atunci când exceptionalitatea copiilor o va cere, se vor folosi credite transferabile pentru a cuantifica evoluția didactică a elevilor și se vor încuraja direcțiile în care copiii performează.~~

~~Art.5’**Educabilii cu CES sunt beneficiarii ai traseelor curriculare individualizate.**~~

~~Art5’**Gruparea educabililor cu CES se face în funcție de abilități și nu de dizabilități.**~~

~~De asemenea se vor utiliza programele de grupare în funcție de abilități nu de dizabilități, de îmbogățire sau aprofundare a curriculei pe obiectele de interes sau pasiune, de mentoring sau tutoring necesare avansării mai rapide sau recuperării cunoștințelor, de accelerare sau compactare curriculară în cazul unor direcții de performanță deosebită.~~

[Art. 6 Educația tuturor copiilor va fi orientată pentru promovarea integrării și a participării și pentru combaterea segregării. Integrarea și participarea sunt atribute esențiale ale demnității umane și ale drepturilor omului, precum și ale procesului de exercitare a acestor drepturi. În domeniul educației, aceasta se reflectă în dezvoltarea strategiei de a căuta punerea în valoare a unei reale echități. care compun societatea.]

~~Art. 7 Educația centrată pe copil conține atât instruirea într-un număr de materii școlare cit și educarea abilităților proprii, sociale și cele necesare pe piața muncii, educarea și dezvoltarea personalității și a caracteristicilor etice și morale, o dezvoltare a potențialelor ce i vor acorda succes social la intrarea pe piața muncii și o orientare practică și aplicativă către rezolvarea în timp real a problemelor curente, o sensibilitate artistică și~~

~~față de echilibrele subtile din natură și o implicare personală voluntară în depășirea erizelor.~~

~~Art. 8 Copiii cu nevoi speciale de educatie vor fi ineadrati in seolile care beneficiaza de profesori pregatiti sa lucreze cu aceste exceptionalitati. In cazul in care seolile obisnuite nu beneficiaza de astfel de profesori si nu pot conduce programe educative speciale se vor crea seoli specializate pentru fiecare tip de exceptionalitate, sau se vor instrui profesorii din seolile obisnuite in utilizarea programelor specializate si in in psiho pedagogia exceptionalitatilor.~~

~~Pentru instruirea profesorilor si a personalului din invatamant in pedagogia exceptionalitatii se vor crea centre specializate cu programe de instruire dedicate.~~

(Capitolul finantare) Art. 9 Planurile guvernamentale trebuie sa cuprinda toti copiii cu exceptionalitati din toate categoriile sociale. Pentru aceasta finantarea educatiei va fi facuta per elev, indiferent daca acesta apartine unei scoli publice sau private, iar instruirea specifica a profesorilor si programele speciale pentru copiii cu exceptionalitati vor fi practicate atat in scolile publice cat si in cele private.

Art. 10 Pentru persoanele cu handicap si dificultati in invatare se vor proiecta curricule care sa le asigure nivelul de alfabetizare functionala necesara integrarii pe piata muncii. Pentru copiii cu abilitati deosebite se vor proiecta curricule care sa contribuie la maximizarea potentialelor lor native. Toti copiii vor putea avea acces la toate tipurile de programe curriculare in functie de posibilitatile si de nevoile lor de educatie.

prevazut in protectia copilului ~~Fetele vor avea protectie si programe speciale si vor fi ajutate sa si completeze studiile scolare in cazul graviditatii. Fetele cu handicap vor avea programe de protectie si ajutor special pentru integrarea sociala prin prisma dublei probleme a handicapului si a graviditatii.~~

Art. 11 Legislatia in educatie trebuie sa recunoasca egalitatea de sanse a tuturor copiilor prin respectarea principiului dezvoltarii individuale a copiilor la nivelul lor maxim de potential cu ajutorul unor programe educative adecvate. Legislatia trebuie sa stipuleze posibilitatea includerea copiilor cu exceptionalitati in scoala cea mai apropiata geografic si pregatirea obligatorie a personalului din invatamant pentru a face fata profesional la problemele exceptionalitatii. Chiar in cazul educatiei in centre specializate educatia nu trebuie complet segregata, ci parte din programe trebuie efectuate in scoli obisnuite.

O atentie deosebita trebuie data copiilor cu exceptionalitati sau dizabilitati multiple. Acestia trebuie pregatiti prin programe educative specializate a se integreze pe piata muncii prin dezvoltarea abilitatilor speciale dezvoltate complementar dizabilitatilor sau exceptionalitatii. Orientarea pozitiva asupra acestor abilitati complementare trebuie urmarita in tot procesul educativ.

Art. 12 Integrarea in cazul comunitatii trebuie urmarita in programele educative legate de exceptionalitatile de orice fel. Aceasta e va putea face prin colaborarea cu familiile copiilor, cu mediul social sau economic sau cu alti factori. Riscul neintegrării sociale este mare inclusiv la copiii supradotati unde doar 50 % au succes social, iar in cazul genilor doar 5% ajung la recunoatere la maturitate. Acest risc este si mai mare in cazul celorlalte categorii de copii cu exceptionalitati. Din aceste motive se va da o atentie

speciala programelor de integrare sociala si de valorificare a potentialelor deosebite a copiilor cu exceptionalitati. Coordonarea intre autoritatile educationale si cele de pe piata muncii trebuie sa fie stransa in cazul copiilor cu exceptionalitati. **eventual in metodologii:** Aceste programe trebuie sa cuprinda: organizarea de activități pentru copii cu nevoi speciale care sa le stimuleze formarea de abilitati (stimularea mentală, antrenarea fizică, integrarea socială și dezvoltarea amplă a abilităților copiilor prin activități creative, de imaginație și terapeutice cum ar fi artele, arta dramatică, dansul, sportul, IT, muzica, abilitarea manuală). Stimularea și dezvoltarea copiilor în direcția: leadership, asertivitate, automotivare prin proiecte de acțiune comunitară. In cadrul acestor programe este obligatorie Includerea, în mod mai direct, în comunitățile locale a copiilor cu nevoi speciale a copiilor care locuiesc în centre de plasament, case și apartamente de tip familial.

Art. 13 Autoritatile trebuie sa se preocupe in mod special de finantarea programelor educative destinate copiilor cu exceptionalitati. Integrarea acestora pe piata muncii costa mult mai putin decat neintegrarea lor, iar in cazul categoriei copiilor cu abilitati deosebite aduce beneficii economice uriase.

În planificarea și implementarea programelor din domeniul educației și din celelalte domenii înrudite, agențiile de ajutor bilateral sau multilateral trebuie, la rândul lor, să analizeze politicile naționale cu privire la educația specială.

Art. 14 Programele de educatie sociala a intregii societati trebuie sa cuprinda un efort de informare eficientă a publicului în vederea combaterii prejudiciilor și formării de atitudini pozitive și în cunoștință de cauză – un program extins de orientare și instruire a personalului – și acordarea serviciilor de sprijin necesare. Acestea sunt o parte a unei reforme cuprinzătoare a sistemului educațional, necesară îmbunătățirii calității și eficienței acestuia și promovării unor nivele cât mai înalte sub aspectul reușitei școlare a tuturor elevilor. Activitatile necesare incluziunii sociale trebuie sa cuprinda:

- Tabere cu program de integrare socială și dezvoltare personală
- Înființarea unui centru abilitat pe politici sociale ale copiilor defavorizați
- Campanie informativă
- Crearea unui forum cu scopul de a facilita relații între cei doritori să se implice și să sprijine inițiativele
- Editarea materialelor informative: pliante, broșura: “ Egalitatea recunoaște excelența”
- Realizarea de activități pe ateliere: animație, arte plastice, studii sociale, muzică, dans
- realizarea de jocuri sportive, jocuri în aer liber, drumeții,
- inițiere în lucrul pe calculator
- Programe de dezvoltare personală: psihodramă, teatru

Art. 15 Centrele speciale pentru copiii cu exceptionalitati se vor forma pentru a le asigura un mediu de comunicare favorabil si un mediu de conlucrare pentru liniile lor de dezvoltare a pasiunilor, talentelor si abilitatilor inalte. In cazul copiilor cu specific de comunicare precum copiii cu deficite senzoriale centrele in care vor fi inclusi vor fi beneficia de programe specializate de dezvoltare a abilitatilor prin mijloacele de comunicare specifice. In cazul copiilor cu abilitati deosebite centrele de educatie in care

vor fi inclusi (arta plastica, coregrafie, muzica, sport, stiinta, noi tehnologii, arhitectura, leadership si antreprenoriat, etc.) vor beneficia de asemenea de programe bazate pe dezvoltarea abilitatilor si a pasiunilor. Ceilalti copii cu exceptionalitati vor fi inclusi in scolile obisnuite pentru a le asigura o integrare sociala optima, insa vor beneficia la cerere sau la indicatia educatorilor au la cererea tutorilor legali sau a parintilor de programe specializate necesare compensarii nevoilor lor speciale.

Art. 16 Tinand seama de problemele si sensibilitatile afective pe care le genereaza exceptionalitatea de orice natura copiii cu exceptionalitati vor fi educati de profesori cu pregatire pedagogica si de specialitate deosebita. Pentru copiii din comunitati izolate geografic, care din motive de sanatate nu pot participa la viata scolara, care traiesc in mediu cultural, economic, sau social nefavorabil (copiii strazii sau alte categorii) se vor crea programe educative on-line, centre de educatie in afara scolilor, after school sau itinerante si in cazul existentei unor scoli apropiate geografic ce are programe de educatie dedicate se va urmari integrarea lor in scolile obisnuite. Cei ce nu pot fi integrati in scolile obisnuite (copii supradotati cu dubla sau multipla exceptionalitate, copii infractori, copiii strazii) vor beneficia de programe si unitati dedicate si de trasee individualizate de educatie.

Art. 17 Educarea copiilor cu exceptionalitati (va fi facuta) se face in conformitate cu normele de deontologie profesionala, fiind interzisa agresiunea sau hartuirea verbala, comportamentala sau fizica. (Se vor utiliza metodele de educatie formala, non-formala, informala si de specialitate care le pot cultiva cel mai bine personalitatea si abilitatile, cu profesori pregatiti special pentru aceste sarcini si platiti in regim special dependent de performantele evaluate si obtinute).

Art. 18 Evaluarea profesorilor se realizeaza anual, de catre o comisie cu atributii precizate in metodologie prin rezultatele obtinute, de catre elevi printr-un top al profesorilor din scoala, de catre parinti acolo unde este cazul prin cererile de ai avea la clasele copiilor lor. Consiliul de administratie si consiliul profesoral a unitatilor scolare speciale va avea autonomia selectiei profesorilor cu cele mai bune performante. De asemenea scolile speciale vor avea libertatea de a atrage fonduri extra-bugetare pentru sprijinirea programelor proprii si de a angaja personal dedicat altor activitati decat cele curente altor scoli, in functie de specificul, de politica scolilor si de fondurile atrase.

Art. 19 Prin prezenta lege se constituie la nivelul regiunii un departament de monitorizare a progresului integrării tuturor beneficiarilor cu urmatoarele atributii:

- (a) aplica programe educative adecvate fiecărei categorii de C.E.S.
- (b) urmareste eficienta lor, cost elev/cost absolvent integrat.
- (c) asigura si coordoneaza dezvoltarea la nivel regional;
- (d) asigura si coordoneaza in mod unitar si diferentiat cooperarea intre serviciile de sanatate, sociale, piata muncii.

Art. 20 Autoritățile naționale dețin responsabilitatea monitorizării fondurilor externe destinate educației speciale și, lucrând în cooperare cu partenerii internaționali, să asigure că aceste fonduri corespund priorităților și politicilor naționale ce urmaresc realizarea educației pentru toți. În planificarea și implementarea programelor din domeniul

educației și din celelalte domenii înrudite, agențiile de ajutor bilateral sau multilateral trebuie, la rândul lor, să analizeze politicile naționale cu privire la educația specială.

Art. 21 Programa școlară trebuie adaptată la cerințele copiilor, și nu vice-versa. De aceea școlile **sunt obligate** să dezvolte facilități ale programei școlare, **in conformitate cu abilitățile copiilor cu C.E.S**

Traseele de specializare pe parcursul scolii a elevilor vor fi alese în interesul copiilor, la cererea acestora și/sau a părinților/tutorilor legali și în conformitate cu profilul de abilități a copiilor. Aceasta măsură este valabilă atât pentru unitățile specializate în supradotare, talent, dizabilități, cât și pentru unitățile specializate în reintegrare socială și economică, adaptare culturală sau pentru școlile ce beneficiază de programe specifice în aceste direcții.

Art. 22 Procedurile de evaluare **suportă revizuirea anuală astfel încât să se poată urmări, în interesul educabilului progresul realizat.**

Art. 23 **De** dezvoltarea sistemelor tehnologice de sprijin utile educației speciale **raspunde statul român, prin guvernul României.**

Art. 24 **Conducerea unității școlare specializată în C.E.S. este asigurată de personal autorizat, cu pregătire în domeniul C.E.S.** Ei vor dezvolta proceduri manageriale flexibile, vor redistribui resursele instructive, vor diversifica opțiunile legate de învățământ, vor mobiliza ajutorul mutual între elevi, vor oferi sprijin elevilor cu dificultăți și vor dezvolta relații de colaborare cu părinții și comunitatea. De asemenea ei vor încuraja programele de perfecționare continuă a profesorilor și vor asigura cel mai experimentat corp profesional în școală. Succesul managementului școlar depinde de implicarea activă și creativă a profesorilor și a personalului și de dezvoltarea unei cooperări eficiente și a muncii în echipă pentru a veni în întâmpinarea cerințelor elevilor.

Directorii de școli au o responsabilitate specială în promovarea unor atitudini pozitive în mediul școlar și în susținerea unei colaborări eficiente între profesori și personalul de sprijin. Modalitățile cele mai convenabile privind sprijinul și rolul exact care trebuie jucat de parteneri în cadrul procesului de învățământ trebuie decise prin consultări și negocieri..

Art. 26 **Responsabilitatea educației revine fiecărui român.** Fiecare școală trebuie să devină o comunitate ce dovedește o responsabilitate colectivă față de succesul sau eșecul fiecărui elev. Echipa școlară, mai curând decât profesorii ca indivizi, trebuie să împartă responsabilitatea educației copiilor cu cerințe speciale. Părinții și voluntarii trebuie solicitați să participe activ la munca din școală. Profesorii joacă totuși un rol cheie în managementul procesului educativ din școală, acordând, prin resursele disponibile, sprijin elevilor atât în clasă cât și în afara acesteia.

Art. 27 **Promovarea imaginii revine ca sarcină Consiliului director al unității școlare, evidența rezultatelor se păstrează în arhiva scolii și comunicarea rezultatelor elevului revine ca atribuție directorului unității. Revine ca atribuție C.A. diseminarea informației rezultatele relevante în domeniul cercetării în domeniul art.**

Art. 28. Programele institutelor de cercetare includ Educația specială trebuie integrată în programele institutelor de cercetări și a centrelor de dezvoltare a programei școlare. Profesorii implicați direct în activitatea școlară trebuie să participe și la procesul de cercetare. Proiecte pilot precum și studii de cercetare fundamentală trebuie lansate în sprijinul procesului de luare a deciziilor și de îndrumare a orientărilor viitoare. Aceste experimente și studii ar putea să se desfășoare pe baza cooperării internaționale.

Instruirea personalului didactic:

Art. 28 Personalul didactic este beneficiarul instruirii și formării continue, anual, în conformitate cu cele mai recente programe specializate, pe toată durata funcționării în unitatea școlară.

[Instruirea corespunzătoare a întregului personal didactic se dovedește un element determinant în promovarea progresului școlilor inclusive. În plus, este tot mai recunoscută importanța încadrării profesorilor cu handicap, care pot sluji drept modele pentru copii cu handicap. Următoarele acțiuni trebuie îndeplinite.

Programele de formare trebuie să imprime profesorilor care se instruiesc, atât celor din cursul primar, cât și celor din cel secundar, o orientare pozitivă privind problemele handicapului, prin dezvoltarea înțelegerii a ceea ce se poate realiza în școală cu ajutorul serviciilor de sprijin locale. Cunoștințele și abilitățile cerute sunt în principal cele proprii unei bune activități de predare și include evaluarea cerințelor speciale, adaptarea conținutului programei școlare, utilizarea tehnologiilor de sprijin, individualizarea procedurilor de predare pentru a se potrivi unui număr mai mare de aptitudini .

In toate centrele de formare profesori și în programele de profil o atenție deosebită trebuie acordată instruirii acestora pentru a putea acționa autonom și a-și dovedi abilitatea în adaptarea programei și metodelor de predare pentru a se potrivi cerințelor elevilor, colaborarea cu specialiștii și cooperarea cu părinții.

Cu ocazia evaluării studiilor și confirmării profesorilor trebuie luate în considerație abilitățile cerute de educația specială.

Pregătirea profesorilor **specializați** trebuie să fie reconsiderată în sensul abilitării acestora de a lucra în instituții diverse și de a putea juca un rol determinant în programele de educație specială. Ca o caracteristică comună, trebuie dezvoltată o abordare necategorială, care să se extindă la toate formele de supradotare sau handicap, înainte de oricare altă specializare în una sau mai multe arii de interes specifice problemelor excepționalității. **Educarea profesorilor din scolile obișnuite ce au programe pentru copii cu excepționalități de orice fel constituie prioritate pentru aceste școli**

Art.31. Prin prezenta lege se înființează Universitatea de Formare Continua a personalului didactic. Această universitate va putea deschide secții de formare pedagogică continua în toate celelate centre universitare din țară.

[Art. 31 Universitățile trebuie să joace un rol consultativ major în procesul de dezvoltare a educației speciale, în special în cercetare, evaluare, pregătirea profesorilor formatori și proiectarea programelor și materialelor necesare instruirii. Trebuie promovată întărirea colaborării între universitățile și institutele de învățământ superior din țările dezvoltate și

cele în curs de dezvoltare. Legarea în acest mod a cercetării cu practica instruirii este foarte importantă. Este de asemenea important a implica activ persoanele cu handicap ca formatori și în cercetare, asigurându-se astfel protejarea deplină a intereselor acestora. Aceeași cerință este în privința formatorilor pentru programele copiilor supradotați și/sau talentați, a copiilor de imigranți/emigranți și a copiilor din medii defavorizate.

O problemă des întâlnită în multe sisteme de învățământ, chiar și la acelea care oferă excelente servicii educaționale elevilor cu excepționalități, este lipsa “modelelor”. Elevii cu cerințe speciale au nevoie să vină în contact cu persoane adulte cu caracteristici similare care s-au bucurat de succes în viață, astfel încât ei înșiși să-și poată forma modele de comportament și aspirații spre țeluri selectate în mod realist.

Elevilor cu handicap trebuie să li se acorde în plus față de instruire, exemple de poziții sociale care le vor permite să aibă acces la decizia politică care le va afecta propriul viitor. Din acest motiv, sistemele educaționale trebuie să încerce să recruteze profesori calificați și alt personal didactic cu handicap și să implice personalități locale cu handicap în educația copiilor cu cerințe speciale.]

Art.33 Statul roman, prin ministerul de resort este obligat sa aplice programe de sprijin si educatie timpurie.

Art. 34 Principala atributie a scolii este formarea unui om capabil de a se integra in viata comunitatii dupa absolvirea scolii.

Art. 35 Pentru copiii supradotați și/sau talentați în orice domeniu în care afirmă abilități înalte programa școlară trebuie să permită trasee individualizate de educație până la nivelul performanței și a nivelului maximal de realizare posibil.

Se aplica sistemul creditelor transferabile tuturor acelor care se încadrează în condițiile legii categoriei C.E.S

Art. 36 Persoanelor cu handicap trebuie să li se acorde o atenție deosebită cu ocazia proiectării și implementării programelor privind continuarea educației și educația pentru adulți. Persoanelor cu handicap trebuie să li se acorde acces prioritar în cadrul unor astfel de programe. Trebuie proiectate cursuri speciale care să vină în întâmpinarea cerințelor și condițiilor diferitelor grupuri de adulți cu handicap.

Art. 37 Guvernul trebuie să preia conducerea în promovarea parteneriatului cu părinții, atât prin afirmarea unei politici adecvate, cât și prin măsuri legislative privind drepturile părinților. Trebuie să fie sprijinită dezvoltarea asociațiilor de părinți și reprezentanții acestora să fie implicați în proiectarea și implementarea programelor destinate să îmbunătățească educația copiilor acestora. Organizațiile persoanelor cu handicap trebuie să fie consultate de asemenea în proiectarea și implementarea programelor. In cazul centrelor de plasament familial, parintii sociali vor fi evaluati initial si instruiti in directiile necesare cunoasterii copilului, a legilor si altor reglementari in vigoare, a drepturilor si datoriilor.

Art. 38 Comunitatea locală va juca un rol activ în sprijinirea educației inclusive. De asemenea extinderea implicării comunității se va face în premieră și recunoașterea

performantei si talentului, in sprijinirea dezvoltarii abilitatilor inalte prin programe adecvate.

Art. 39 Diversi parteneri din comunitate, inclusiv organizatiile de supradotati sau pentru educarea supradotatilor, organizatiile pentru copii cu handicap economic, social, cultural, organizatiile de persoane cu handicap, organizatiile de imigranti, si alte organizatii neguvernamentale trebuie imputernicite a-si lua responsabilitatea unor astfel de programe. Acolo unde este posibil, agentiile guvernamentale atat la nivel national, cat si la nivel local trebuie sa acorde sprijin financiar sau de alta natura.

Rolul organizatiilor de voluntari

Asociatiile de voluntari si organizatiile neguvernamentale trebuiesc sprijinite in dezvoltarea ideilor inovatoare, de pionerat si a actiunilor de acordare a asistentei, deoarece aceste asociatii si organizatii au o mai mare libertate de actiune si pot raspunde mai repede la nevoile exprimate. Ele pot juca in același timp un rol inovator sau de catalizator își pot extinde raza de actiune a programelor puse la dispozitia comunității.

Organizatiile persoanelor cu exceptionalitati specifice (aceasta însemnând acelea in care aceste persoane dețin putere reală de decizie) trebuie chemate pentru a lua parte activă la identificarea necesităților, determinarea priorităților, administrarea serviciilor, evaluarea performanțelor și promovarea schimbării.

Art. 40 Distribuirea resurselor către școli trebuie să țină seama în mod realist de diferențele de cheltuieli necesare realizării unei educații potrivite pentru toți copiii, în funcție de cerințe și circumstanțe. Este realist să se înceapă cu promovarea acelor școli care doresc să promoveze educația inclusivă și să fie lansate proiecte pilot în câteva zone, în vederea câștigării experienței necesare extinderii și generalizării progresive. În procesul de generalizare a educației inclusive nivelul de sprijin și experiența va trebui să corespundă naturii cerințelor reale.

Resursele trebuie să fie alocate în beneficialele serviciilor care instruiesc profesorii din învățământul obișnuit, pentru a sprijini "centrele de resurse", profesorii din învățământul special sau profesorii "resursă". Trebuie de asemenea furnizat ajutorul tehnic necesar care să asigure succesul sistemului educațional integrat. Abordarea integraționistă trebuie legată din acest motiv de dezvoltarea unor servicii de sprijin la nivel central și la toate nivelele intermediare .

Art. 41 . Punerea în comun a tuturor resurselor umane, instituționale, logistice, materiale și financiare ale diferitelor departamente sau ministere (Educație, Sănătate, Industriilor, Muncă, Tineret etc.), ale autorităților locale sau teritoriale și ale altor instituții specializate este un mod eficient de sporire a impactului acestora. Combinarea unei abordări educaționale cu una socială a problemelor educației speciale va necesita existența unor structuri manageriale care să permită cooperarea diferitelor servicii, atât la nivel național cât și la nivel local, și va permite conlucrarea dintre autoritățile publice și diferitele asociații. In acest sens liceele si scolile de arta vor fi sprijinite atat de Ministerul Educatiei cat si de Ministerul Culturii, Scolile pentru copii cu handicap sau casele de copii vor fi sprijinite atat de Ministerul Educatiei cat si de Ministerul Muncii, etc.

Art.42 . Cooperarea internațională între organizațiile guvernamentale și cele neguvernamentale, regionale și inter-regionale poate juca un rol foarte important în

sprijinirea realizării școlilor inclusive. Bazându-se pe experiența obținută în acest domeniu, organizațiile internaționale, interguvernamentale și neguvernamentale precum și agențiile contribuabile bilateral ar putea lua în considerație unirea forțelor în vederea implementării următoarelor abordări strategice.

Asistența tehnică trebuie direcționată spre domeniile strategice ale intervenției cu un efect amplificator. O sarcină importantă pentru cooperarea internațională este sprijinirea lansării de proiecte pilot destinate încercării de a găsi noi căi de abordare și construirii capacității naționale.

Organizarea parteneriatului regional sau a parteneriatului între țări cu abordări similare ale educației speciale pot conduce la planificarea unor activități comune sub auspiciile mecanismelor regionale existente sau a altor sisteme de colaborare. Asemenea activități trebuie să fie proiectate astfel încât să poată profita de posibilitățile economice actuale, de experiența acumulată de țările participante și să aibă în vedere dezvoltarea viitoare a capacităților naționale.

Art. 43 O misiune prioritară pentru organizațiile internaționale este de a facilita schimburile de date, informații și rezultate ale programelor pilot din domeniul educației speciale între țări și la nivel regional. Colectarea de indicatori comparabili la nivel internațional, cu privire la progresele înregistrate în educația inclusive și în integrarea în muncă trebuie să devină o parte integrantă a unei baze de date mondiale referitoare la educație. În centrele sub-regionale pot fi susținute proiecte locale în vederea facilitării schimburilor de informații. Structurile existente la nivel internațional și regional trebuie întărite și activitatea acestora trebuie extinsă în domenii cum sunt: politicile, programarea, pregătirea personalului și evaluarea.

Art. 44 Cooperarea internațională trebuie să sprijine dezvoltarea asociațiilor profesionale regionale și internaționale care se ocupă de îmbunătățirea educației speciale, trebuie să ajute la înființarea și răspândirea revistelor și jurnalelor și să contribuie la organizarea întâlnirilor și conferințelor regionale.

Întâlnirile internaționale și cele regionale care abordează probleme ale educației trebuie să asigure prezența pe ordinea de zi a dezbaterilor problemelor educației speciale ca parte integrantă și nu ca o problemă separată. Ca exemplu concret, problema educației speciale trebuie pusă pe agendele conferințelor ministeriale regionale organizate de Uniunea Europeană și de alte organisme internaționale.

Cooperarea tehnică internațională și agențiile contribuabile implicate în sprijinirea și dezvoltarea inițiativelor promovate de Educația pentru Toți trebuie să asigure că problemele educației speciale să constituie parte integrantă a tuturor proiectelor de dezvoltare.

Cooperarea internațională trebuie să sprijine specificațiile de accesibilitate universală în tehnologia telecomunicațiilor, cu respectivele implicații asupra infrastructurii acesteia.

1. Actul legislativ fundamental privind educația în Anglia și Țara Galilor este Actul privind educația 1996 (un act care reunește Actul privind educația din 1944 și legislația elaborată în acest sens ulterior).
2. Actul privind Educația din 1996, cap. 437-443 (anterior cap. 192-198 al Actului din 1193)- Anglia
3. Conferința Mondială asupra Educației Speciale, la Salamanca între 7 și 10 iunie 1994, Guvernul Spaniol , UNESCO.
4. Obiective pentru dezvoltarea Mileniului- European Developments Day
5. Guidelines on self-evaluation for providers of basic skills tuition to adults
6. Ghid privind aplicarea și finalizarea sondajelor pentru a construi o hartă a nevoilor de învățare a competențelor de bază la nivel local
7. www.speciaallinkcanada.org